

Avstrijsko uradno poročilo od srede.

K.B. Dunaj, 10. novembra. Uradno se razglasi:

Rusko bojišče Vzhodni Galiciji zopet mir. Ruski napad zapadno od Czarnobyla bil je v ljutih bojih od nemških in avstro-ogrskih čet preprečen.

Italijansko bojišče. Delovanje italijanske artiljerije bilo je včeraj v splošnem zopet mirno. Sovražni napadi na južni del Podgora postojanke, proti Zagori, pri Plavi na Col di Lana bili so zavrnjeni. V Narežini odvržene letalske bombe ubile so več civilnih oseb, med njimi eno ženo in tri otroke.

Južno-vzhodno bojišče. Avstro-ogrski čete armade Köveš so južno-zapadno od Ivanjice močno zasedeno visoko Okolista zele in na Eldavistu, južnemu koncu Jelica Planine, neko iz več zaporedoma ležečih strelskih jarkov obstoječo postojanko naskočile. Južno-zapadno od Kraljeva pridirajo nemške bojne sile na obeh straneh Ibarja. Južno-zapadno od Kruševaca pridobile so prostor od Aleksandrovaca. Bolgari so vrgli sovražnika pri Nišu in Aleksandrovacu na levi breg južne Morave nazaj.

Namestnik generalštabnega šefa: pl. Höfer, fml.

Nemško uradno poročilo od srede.

K.B. Berlin, 11. novembra. (W.-B.) Iz glavnega stana se poroča:

Armada Hindenburga. Zapadno od Rige smo postavili neki ruski sunek proti Nemmeru. Zapadno od Jakobstadta so bile večje napadajoče sovražne sile. Vjeli smo 1 oficirja in 117 mož. Pred Dunajem omejili so se Rusi včeraj na živahnejše delovanje svoje artiljerije.

Armada Linsingen. Neki ruski napadni poskus severno od Budke so vzhodno-ruski, kuharški in avstro-ogrski regimenti vstali. Protisunek vrgel je sovražnika nazaj v njegove postojanke.

Balkansko bojišče. Zasledovanje je v pravilnem napredovanju. Plen od Kruševaca znaša po sedanjih poročilih 103 skokov samih modernih topov, velike množine municije in vojnega materiala. Armada generala Radkewicza poroča, da je vjela 3660 Srbov; Nišu je zaplenila 100, v Leskovacu 12 kanonov.

Vrhovno armadno vodstvo.

Podmorski čolni v Srednjem morju.

K.B. Paris, 6. novembra. Naznanilo vojnega ministerstva pravi, da so iz Atlantike oceana došli sovražni podmorski čolni, ki so morsko ožino pri Gibraltarju izkone v noči od 2. na 3. novembra prevozili, se 4. novembra na višini Cuzen francoski parnik „Dahra“, v bližini Kapa Ivi francoski parnik „Galvados“ in italijanski parnik „Jonio“ potopili. Posadke parnikov „Dahra“ in „Jonio“ so rešene, o posadki parnika „Galvadosa“ manjka poročila. — Neki nemški podmorski čoln je v petek francoski parnik „Sidi Ferruch“, 40 milj od Algirja, obšel in potopil.

Na morju.

K.B. London, 5. nov. Angleški transportni parnik „Ramazon“ bil je dne 19. oktobra od nemškega sovražnega podmorskega čolna pri otoku

Antikythera v Egejskem morju potopljen. Od 380 indijskih vojakov, ki so se nahajali na krovu, bilo je 75, od posadke pa 28 mož rešenih.

W.B. Berlin, 8. nov. Dne 7. novembra popoldne bila je mala (nemška) križarka „Undine“ pri neki patrolski vožnji južno švedskega obrežja z dvema torpednima streloma nekega podmorskega čolna potopljena. Skoraj vsa posadka je rešena. („Undine“ imela je 2700 ton, 10 topov, 104'4 m dolgoti in 281 mož posadke.)

Bolgarski uspehi.

(Iz uradnega bolgarskega poročila od pondeljka.)

K.B. Sofija, 8. novembra. Naše čete nadaljujejo zasledovanje premagane srbske armade. Dosegle so na vsej fronti Moravo in se pripravljajo, prekorati to reko. Razven Niša držimo v moravski dolini mesta Aleksinac, Vlasotince in Leskovac. V Makedoniji zavzeli smo mesto Tetovo. Pri vходу v Niš je prebivalstvo naše čete z rožami in hurakli pozdravilo. Prebivalci so pozdravljali naše vojske kot osvoboditelje. Srbski vojski so porabili zmešnjavo pred zavzetjem za oplenjenje mesta. V Nišu in okolici od nas zaplenjene trofeje še niso popolnoma opisane. Dosele znani plen obsega 42 trdnjaviških topov, tisočero pušk, jako veliko število satroni napolnjenih kišt, mnogoštevilo municijskih in transportnih vozov, 700 vagonov, obloženih večinoma z življenjskimi sredstvi in orožjem za strelske jarke, mnogo tovornih avtomobilov in drugih vozov, velikanske zaloge sanitetnega materiala, 12 desinfektorjev, 100.000 kosov vojaškega perila, 500 novih banj za kopanje, veliko število šotorjev, 500 vodnih pump. V mestu se nahaja še veliko število zaloga streliva in magazinov. Nadalje leži mnogoštevilo topov poljske artiljerije, strojnih pušk in izredno veliko pušk, ki so jih Srbi proč vrgli, na bojišču okoli Niša. Na celi fronti vjeti Srbi še niso pošeli. Dosele je pri Nišu čez 5000 naštel. Zasledovanje naših zaveznikov traja istotako brez odmora naprej.

Bolgarsko poročilo od torka.

K.B. Sofija, 9. novembra (A.-T.B.) Po izredno trdovratnih bojih, ki smo jih imeli od 5. do 8. t. z obupanimi sovražniki, zavzeli smo konečno desni breg Morave ter mesta Razanj, Aleksinac, Niš, Leskovac in Vlasotince ter smo pričeli s prehodom čez reko. Zasledujemo sovražnika proti zapadu. V okolici Niša doslej naštetih plen znaša 102 srbskih kanonov, 10.000 vjetih, 10 lokomotiv, en balen, dve radiobrojavni postaji in drugi vojni material. Pri Leskovacu zaplenili smo 24 lokomotiv, 54 osebnih vozov, 234 tovornih vozov, naloženih z različnim materialom, 82 vozov za olje, in 10 vagonov s satroni.

Resničnim navijalcem cen na sledu.

Na Dunaju in v Moravski Ostravi se je s hišnimi preiskavami, cziroma s kontrolo založnih knjig pri spediterjih ogromne zaloge življenjskih sredstev in drugih neobhodno potrebnih predmetov na dan spravilo.

Neka brezvestna banda ljudi, ki je že od začetka vojne sem težki položaj v svoj lastni

dobiček izkoriščala, je menda dosežena od svoje zaslužene usode. Kaj pomagajo vse oblastvene naredbe in odredbe, da bi se vedno naraščajočo draginjo vstavilo, ako se boji in straši, tem resničnim sovražnikom domovine v obraz posvetiti in jih neskladno napraviti...

Mali kmet, ki prinaša puter in mleko v mesto, trgovke s sadjem in zelenjavo, kramar, pek in vsi drugi, se obsodijo, ako vladujoči vojni položaj le za par vinarjev poskusijo izrabi v svoj osebni dobiček. Tudi opravičeno; in par eksemplaričnih kazni dosleglo je deloma prav lepe uspehe.

Zdaj pa je prišla oblast na neko drugo sled. Ne ti mali ljudje, ki morajo istotako težko pod sedanjim draginjo trpeti, so navijalci cen in oderuhi, marveč na kapitalu močni ljudje, ki so dovolj brezvestni, delati sovražniku v roke; ti povečajo z nakupom v velikem povpraševanju po blagu, ti čakajo najprej, da grede cene še bolj navzgor, kar ti sleparji s tem dosežejo, da skrivajo blago in ga šele v primernem trenutku na sejem vržejo.

Zdaj bodo menda vsaj del te gospode v njenih krtinah luknjah zasačili. Oblasti so jim na sledu in veselje bi bilo ter zadoščenje, ako bi bili vsi kmalu v luknji zaprti.

Saj ni bilo treba čakati na slučaje v Moravski Ostravi in na Dunaju, da se je izvedelo, kako se dela. Tudi v mnogih drugih krajih Avstrije ni drugače kakor v omenjenih mestih, kjer se je našlo skrite cele vagonne s šepom, mastjo, žajfo in drugim. Usnje je zdaj jako drago; vbogi vrag si danes ne more pustiti več svojih čevljev popraviti. Pri spediterjih pa leži na stotine bal usnja. Naj bode potrebščina ali življenjsko sredstvo, oderuhom je vse eno! Ti oderuhi in ti edino so prave hijene bojišča. Zunanji ob fronti dajejo naši vojski svoje življenje za domovino, ta v domačiji izkrvavijo tisočeri, ker jim ničredneži vsak griljaj kruha odvamejo. Vsak novi dan prinaša zlasti za tiste, ki imajo stalno plačo, novo grozo. Kajti ti ne morejo ta grozna bremena odvreči in konec je najrevnejše življenje, celo pri tistih, ki so si zamogli preje semintja kaj privoščiti ali pa vsaj do sitega najesti.

Upati in pričakovati je, da s tem oblastvenim nastopom proti nabiralcem blaga ne bode storjen zadnji korak. Dela bi bilo tu dovolj. Drugače ni razumeti, zakaj je ravno pri nas draginja tako velika.

Glasom neke uradne švicarske statistike je ravno v Avstriji navijanje cen, zlasti pri mesu, naravnost ogromno. V istem času — od julija 1914 do avgusta 1915 — narasle so cene pri mesu v Švici za 27 do 51, v Berlinu za 37 do 53, v Parizu za 33 do 49, v Milanu za 20 do 55 in pri nas za 100, 200 in še več procentov. To se tiče volov, krav in telet. Mi smo pa agrarna država in moramo vendar take cene trpeti!

Tako, kakor mesne, so tudi cene vseh drugih predmetov grozovito narasle in se doslej resnične oderuhe ni moglo zasačiti (?). Zdaj se hoče menda vendar energično oderuškemu navijanju cen konec napraviti. Naj se le išče, potem se bo že našlo, iz katerih krogov prihajajo te hijene.

O policijskih preiskavah, ki se zdaj na Dunaju z poljo brezobzirnostjo vodijo, izvemo celo vrsto zanimivih posameznosti, ki bodejo tudi predmet nadaljne preiskave.

Med navijalci cen so ljudje, ki so dobivali podporo za begunce, pa so vendar založne liste (Lagerschein) celih vagonov žajfe nakupili, da bi jih z dobičkom naprej prodali. Velika preiskava je imela lepe uspehe.

Dr. Oetkerjev pudding-prašek pomaga štediti pri moki.

Receptne knjige zastoni.

Dr. A. Oetker
Baden pri Dunaju.

Fabrika redilnih sredstev.

Na vsaki družinski mizi

naj bi stala življenska sredstva in močnate jedi, ki so pripravljene po dr. Oetkerjevih receptih v lastni kuhinji.

Pogače, guglhupf, močnate jedi, narejene z dr. Oetkerjevim „Backinom“, odlikujejo se z visoko redilno vrednostjo in dobrim okusom.

Puddingi, skuhanji iz dr. Oetkerjevim pudding-praškom a 20 vinarjev in mlekom, dajo delikatne močnate jedi za otroke in odraslene.

Preiskava se ne obrača proti spediterjem, marveč proti onim, ki so neobhodno potrebno blago založili, ga torej nalašč kupčiji odtegnili, da bi pozneje blago za še višje cene prodajali. Te navijalce cen se bode pač občno kaznovalo.

Zgodilo se je, da so založni listki (Lagerschein) na enem dnevu trikrat svojega lastnika menjali. Seveda je založeno blago, ako je bilo v par dneh 10 do 12 krat prodano, v ceni naraslo in stane zdaj dvakrat toliko, ker so vsi 10 ali 12 lastniki na blagu „zaslužili“.

Bog kaznuj Anglijo! Pa tudi tisto svojati, ki nameravajo izstradevalno politiko Anglije na ta način podpirati, ki se pa obenem Avstrije imenuje. Za vojno-oskrbovalne namene 1000 K darovati, obenem pa hoteli 100.000 K zaslužiti, ker se stokratno navija cene za vojne dobave, je prostaško, pa se godi. Več povedati, prepove nam z daj cenzura. „Volk-freund.“

Pri bolečinah glave in obraza jemlje mnogoštevilo oseb v odpravo bolečin glasom poročil v več kot 100.000 zahvalnih pism z najboljšim uspehom

dobredejno

namazalno sredstvo Fellerjev dobrodišeči rastlinski esenčni fluid z zn.

12 steklenic franko 6 kron, 24 steklenic 10 K
60 vin. Lekarnar E. V. Feller, Stubica, Elsa-trg
štev. 241 (Hrvatsko). Odvajalce Rhabarbara-
kroglice z zn. „Elsa-kroglice“, 6 skatlice franko
4 K 40 vin. 454

General Jekow.

Prinašamo sliko vrhovnega bolgarskega vojskovodje generala Jekowa, ki je v zadnjih tednih

toliko krasnih uspehov v vojni proti Srbiji dosegel.

Izpred sodišča.

Vojni liferanti.

Košice na Ogrskem, novembra meseca. Pred tukajšnje sodnijsko imela sta se zagovarjati mesar Otoko Kocsi-Beg in njegova žena. Obtožena sta bila, da sta od meseca avgusta lanskega leta pa do konca junija letošnjega leta dajala armadi pokvarjene odpadke mesa. Prvo sodišče ju je oprostil. Druga inštanca pa je na priziv državnega pravdnika oprostitev razveljavila in oba obsodila. Obsojena sta bila ravno tako moč kakor žena vsak na dve leti težke ječe in vsak na 4000 kron denarne globe.

Obsojena vohuna.

„Laibacher Zeitung“ poroča:

Š pravomočno sodbo c. k. domobranskega sodišča petega armadnega etapnega poveljstva je bil trgovec Franjo Petrič obsojen na smrt na vešalih zaradi zločina ogledstva v zmislu § 321 vojnega kazenskega zakona; kazen pa se je v zmislu § 416 : 5 V.

K. p. r. izpremenila na ustrelitev in se je izvršila dne 2. novembra t. l. Z isto sodbo je bil obsojen trgovec Alojzij Rasberger na 15letno težko poojstreno ječo zaradi hudodelstva proti vojni sili države v zmislu § 377 V. k. p.

Obsojeni profesor.

Sremski Karlovci, novembra meseca. Pred tukajšnim sodiščem bil je obsojen zaradi motenja javnega miru profesor na tukajšnji gimnaziji Milan Nedeljković na 10 mesecev težke ječe.

Razno.

Pozor špeharji! Občinski svet ptujski je sklenil, da se vršijo špeharski sejmi v Ptuj zopet vsaki petek. Opozorjamo špeharje nato in upamo, da se bodejo živahno udeleževali teh sejmov.

Proti špekulantovski svojati. Z ozirom na škodljivo delovanje špekulantov in oduhrov ni čudno, ako celo tako mirni pesnik, kakor je Paul Keller v svoji „Bergstadt“ v najvišji jezi piše:

„Sovražnike poznam, ki so bolj hinavski nego Angleži, brezsrčnejši nego Francozi, bolj izdajalski nego Italijani, in ti sovražniki stanujejo v lastni deželi. To so vse one od Boga prokl... kreature, ki porabljajo bedo domovine, da se po oderuških kupčijskih dobičkih od lakote svojih ubogih rojakov obogatijo. Vsa ona brezsrčna, čeprav tudi na zunaj še tako lojalna svojati, ki ne pozna več poštenega dobička, ki s stotero in tisočero zvijačami, kakor s hitrim nakupom in njim sledečim navijanjem cen važnih pridelkov naše ljudstvo odira, ubogim otrokom vojakov puter iz kruba ukrade, itak majhni nedeljski grizljaj ljudstva na mesu še bolj zmanjša, na vsako srajčico, na vsako voljno klicko, na vsako skledico svoj... davek polaga. Te požrešne hijene na bojišču tehadni so najhujši naših sovražnikov...“

Dunajska „Reichspost“ piše k temu pravičnemu izlivu poštene pesniške duše:

„Vojni oderuhi se seveda ne bodejo pustili ganiti po moralnih pridigah pesnika. Nakupovali bodo še naprej cele zaloge in jih skrivali, ponujali bodo špekulacijske cene, inzerirali v kupčijskem časopisu, da „vse in povsod po najvišjih cenah nakupujejo“; in potem, ko bodo cene s takimi manevri primerno navite, bodejo prodajali po oderuških cenah. To se bode šele končalo, kadar se bo take ljudi za veleizdajalce smatralo.“

„Bauernzeitung“ v Celovcu pa vpraša k tem gotovo tudi opravičenim izjavam: „Zakaj se to že ni davno zgodilo? Toliko štrikov se bode že še našlo, da se to oderuško svojati dovede do zaslužene kazni...“ Mi bi o tej stvari tudi radi dostavili par besed; pa nočemo z ozirom na to, da bi gospoda cenzorja ne vznemirili...

Jajca v ptujskem okraju so zapljenjena v svrhu preskrbe lokalne potrebe, potrebe mesta in vojaških taborov. Poročali smo o tej stvari že v zadnji številki. Mariborska „Straža“ kot zagovornica navijalcev cen nas zato napada in taji resnico. Kmetje se naj ne pustijo od takih časnikov zapeljati in napačno informirati. Stvar je glasom odloka c. k. namestnije in nadaljnih odredb c. k. okrajnega glavarstva sledeča: Jajca se ne smejo ne po železnici ne po pošti ne na drugi način iz ptujskega okraja izvažati. Za tak izvoz, ki bi se le izjemoma dovolil, treba bi bilo posebnega dovoljenja glavarstva. — Kupovati smejo jajca v ptujskem okraju le oni trgovci, ki imajo od c. k. glavarstva nalog za nakupovanje (Lieferungsauftrag) oziroma posebni nakupovalci, ki pa morajo imeti legitimacijo od okrajnega glavarstva. Laž je torej „Stražino“ poročilo, da sme v ptujskem okraju vsakdo prosto jajca nakupovati in prodajati. „Straža“ in „Gospodar“ naj pišeta kar hočeta, naše poročilo je resnično. Cene za jajca so itak od glavarstva določene. Opozorjamo na te določbe ponovno

kmetovalce, da ne bi bil kdo valed nevednosti ali pa krivih informacij „Straže“ in „Gospodara“ kaznovan.

Mleko v mariborskem okraju zapljenjena. K zaplembi produkcije jajc in krompirja v okraju Maribor v svrhu preskrbe mesta pride zdaj še zaplamba mleka. Za preskrbo mesta Maribor z mlekom je namestništvo po predlogu mariborskega mestnega sveta vsi produkcijo mleka političnega okraja mariborskega pri producentih in trgovcih zaplenilo. Od te odredbe prizadeta pa ni ona množina mleka, ki se jo rabi za lokalno in vojaško potrebo ter ki se jo je doslej pošiljalo v Gradec. Okrajnem glavarstvu se je naložilo, da mora kmetov prodajo molznih krav prepovedati. Če bode treba, zaplenilo bode namestništvo istotako v preskrbo mesta Maribora tudi vsi produkcijo mleka v političnem okraju Ljutomer. Pričakuje se enake potrebe in velevažna odredbe tudi še v drugih okrajih.

Vozniki, ki bi vozili drva, naj se čimprej oglašajo pri okrajnem zastopniku v Ptuj.

Najvišje cene mesa na Kranjskem. Kranjska deželna vlada določila je za Kranjsko deželo sledeče najvišje cene za meso: Govedina: Volovo meso, sprednjo, s prikljado 3 K 80 v; zadnjo s prikljado 4 K 10 v; zadnjo brez prikljade 5 K; kravje in bikovo meso, sprednjo s prikljado 3 K 20 v; zadnjo s prikljado 3 K 70 v; pljučna pečenka 5 K; rostraten 5 K; „fleki“ (oprani in poparjeni) 1 K; pljuča 80 v. — Teletina: sprednje 3 K 30 v; zadnje 3 K 60 v; šnic 4 K. — Svinjsko meso: sprednjo od domačih svinj, sveže 4 K 10 v; okajeno 4 K 50 v; zadnjo od domačih svinj sveže 4 K 50 v, okajeno 4 K 90 v; meso ogrskih svinj brez razlike sveže 3 K 70 v, okajeno 4 K 10 v; svinjska glava, sveža 1 K 60 v, okajena 2 K 20 v; svinjske noge, sveže 1 K; okajene 1 K 20 v; svinjske pljuče 2 K 40 v. — Svinjski špeh in svinjska mast: Špeh (od domačih svinj), sveži 3 K 90 v; okajen 4 K 30 v; svinjska mast (od domačih svinj) 4 K 10 v.

Smešne grožnje. Neki duševni revček in Stojnic ali Bukovec na dravskem polju ima s tem svoje veselje, da piše našemu uredniku Linhartu pisma, ki se jih seveda — kakor vsaka baraba — ne upa podpisati. V teh pismih psuje in proklinja Ptujčane, župana Orniga, urednika Linhart, jim grozi z umorom in pobojem in se togoti, da cene za življenska sredstva niso proste. Nočemo se pečati s tistimi bedastimi pismi, iz katerih je pač razvidna vzgoja, ki jo je imel pisec. Povemo nesramnemu falotu le to, da se